

Отже, новела Джека Лондона «Біла Тиша» насичена барвами білого та жовтого кольору. Варто відзначити, що колоративну лексику автор використовує переважно для надання метафоричного значення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ковальська І. В. Колористика як перекладознавча проблема (на матеріалі українських і англійських художніх текстів) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 02.04.01. Київ, 2001. – 20 с.
2. Джек Лондон «Біла Тиша» URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=799> (дата звернення: 03.04.2021).
3. The White Silence by Jack London URL: <https://americanliterature.com/author/jack-london/short-story/the-white-silence> (дата звернення 03.04.2021).

Єфіміщева Ю. О.

група Філ–41а (Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія)
Науковий керівник – канд. філос. наук, доцент Слоневська І. Б.

ПОСТКЛАСИЧНА НАРАТОЛОГІЯ: НОВІ ІДЕЇ ТА НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ

В останні десятиліття у лінгвістичному дискурсі спостерігається величезний інтерес до посткласичної наратології, особливо помітний в США та Азії.

Відомий наратолог Моніка Флудернік в оглядовій статті 2000 року назвала чотири новітні школи в наратології:

1) теорія ймовірних світів (Любомир Долежел, Марі-Лор Р'ян, Рут Ронен) – дослідження наративної семантики, які спираються на модальну логіку; визначають значення тексту як таке, що базується на відношеннях між різними типами розповідних «світів»;

2) тематична наратологія – група підходів, що застосовують наратологічну методологію до текстів різного спрямування:

– феміністська наратологія (Сьюзен Лансер, Кеті Мецеї);

– квір-наратологія (Юдіт Руф) – використання наратологічної методології для аналізу лесбійської та гей-літератури;

– етнічна наратологія (Лора Дойл, Девід Спур);

3) лінгвістично-зорієнтована наратологія (Франц Штанцель, Дорріт Кон, Ангар Нюннінг, Вернер Вольф, Моніка Флудернік, Браян Річардсон), для якої «лінгвістика та когнітивні науки стали поштовхом до зміни класичного підходу в наратології». Представники цього підходу цікавляться не сюжетом чи іншими великими наративними одиницями, як то переважно було у випадку структуралістів, а поверхневими текстуальними структурами (наприклад, популярним об'єктом досліджень є невластиве-пряме мовлення);

4) постструктуралістська наратологія (Ендрю Гібсон, Росс Чемберс, Пітер Брукс, Марк Керрі), яка адаптувала багато понять постмодерної філософії і критики й пристосована для аналізу саме постмодерних творів [5].

За двадцять років, які минули після публікації статті Флудернік, нових підходів іще додалося. Проаналізуємо найпомітніші, з нашої точки зору, наукові ідеї у цьому контексті.

Заслуговує на увагу позиція Брайана Річардсона (*Brian Richardson: Recent Work in Unnatural Narrative Studies Biwu Shang: Postclassical Narratology in China*), який зосереджується на недавніх досягненнях так званої «неприродної наратології», властивій переважно художнім текстам у жанровій площині постмодернізму, зокрема таким, які заперечують загальноприйняті елементи реалізму (жанрові пошуки у художній фантастиці, фентезі тощо) [2; 15] (*переклад наш*).

Біву Шанг (*Biwu Shang, 'Postclassical Narratology in China: Receptions and Variations'*), відзначає багатство наратологічних досліджень, здійснених за останні два десятиліття, намагаючись вивчити та оцінити розвиток наративних запитів у посткласичному контексті, і попередньо припускаючи, що ми рухаємось до другого етапу в посткласичній наратології. Як стверджує автор у своєму есе, посткласична наратологія вийшла далеко за межі суто американської науки, адже після ознайомлення з критичною теорією вивчення наративів в останні роки поживавився науковий інтерес до цієї проблеми у всьому світі, зокрема в Китаї: китайські вчені не тільки схвально сприйняли цю концепцію, але й зробили свій внесок у цю сферу та створюють сьогодні свою власну версію наратології [4; 12] (*переклад наш*).

У цьому контексті покажемо дослідження Яна Крістофера Мейстера (*Jan Christoph Meister, 'Narratology'*), професора сучасної германської літератури Гамбурзького університету, який визначає поступове об'єднання організаційних та інституційних структур у галузі наратології на трьох різних етапах:

Eman 1: Формування міждисциплінарних наратологічних груп. Початком стає об'єднання авторів спеціального випуску журналу "Комунікації" за 1966 рік і створення в 1970-х Центру досліджень мистецтва та мови (Центр національної наукової науки), біля витоків якого знаходилися Клод Бремон, Жерар Женетт, Цветан Тодоров; неформальні організаційні моделі зіграли вирішальну роль у формуванні наратології як парадигматичної міждисципліни.

Eman 2: Поява з кінця 1990-х років офіційно фінансованих наратологічних установ для академічних досліджень та викладання, зокрема таких як "Forschergruppe Narratologie" (Дослідницька група наратології при Гамбурзькому університеті, яка фінансується з 2001 року Німецьким дослідницьким фондом; "Zentrum für Erzählforschung" (ZEF) в Bergische Universität Wuppertal тощо.

Eman 3: Заснування національних та міжнародних наратологічних парасолькових організацій, таких як північноамериканське «Міжнародне товариство з вивчення розповідей», скандинавська «Північна мережа» та *Європейська мережа наратологічних студій* (*European Narratology Network*) [2; 18] (*переклад наш*).

Зараз, на третьому етапі, наратологія розвивається у багатьох країнах Східної Європи та охоплює різноманітні напрями. Наприклад, дослідницька група з наратології (Narratológiai Kutatócsoport) в Угорському Університеті досліджує проекти в галузі живописного наративу, культурної антропології, історіографії, психології, автобіографії, рефлексивності, теології, цифрових засобів масової інформації та трансмедіальності. У Чеській Республіці, де структуралістська традиція все ще є домінуючою, результати досліджень науковців з питань наратології є визначними, що підсилюється існуванням двох дослідницьких центрів у Празі. У Польщі Гданська наратологічна група провела дослідження, беручи до уваги низку нових підходів, серед яких проблеми пізнання та ідентичності є найбільш популярними темами досліджень; ця група також публікує матеріали у відомому журналі "Diegesis". Так, Люк Герман (*Luc Herman*) та Барт Вервек (*Bart Vervaeck*) опублікували зовсім недавню статтю про останні тенденції в наратології в журналі *Tekstualia*, що виходить під егідою цього наукового центру, де вони зазначили, що наратологія торкається все більш широких тем із все більших міждисциплінарних перспектив, вона розгалужилася і стала багатогранною дисципліною. [2; 20] (*переклад наш*).

Це, звичайно, лише поверхневий погляд на те, що відбувається на сьогодні в напрямках наратологічних досліджень. Висновком є те, що популярність наратології стає дедалі очевиднішою, а її межі все більше тяжіють до міждисциплінарності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Папуша І.В. Що таке наратологія. Наративні виміри літератури. Тернопіль, 2003.
2. Arleen Ionescu. Postclassical Narratology: Twenty Years Later. Shanghai: Shanghai Jiao Tong University, 2019. 16–22 с.
3. Meister J.Ch. Narratology as Discipline: A Case or Conceptual Fundamentalism. What is Narratology: Questions and Answers Regarding the Status of a Theory. Edited by Tom Kindt and Hans-Harald Muller. Berlin: Walter de Gruyter, 2003. 55–73 с.
4. Paul Graham Raven. The New Narrative: Applying narratology to the shaping of futures outputs. UK: ELSEVIER, 2015. 12 с.
5. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Studia_methodologica/N16.pdf?PHPSESSID=hc3rssa5gn1hpst36d4er4c2s5 (дата звертання 05.04.2020 р.)
6. URL: <http://www.historians.in.ua/index.php/en/avtorska-kolonka/134-oleh-sobchuk-chomu-naratolohiia-populiarna> (дата звертання 05.04.2020 р.)

Житинський В. В.

група АМ–42 (Тернопільський національний
педагогічний університет імені Володимира Гнатюка)
Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Бабій Л. Б.

ОСОБЛИВОСТІ ІДЮСТИЛЮ ДЖЕРОМА ДЕВІДА СЕЛІНДЖЕРА

Для кожного автора незалежно від виду його діяльності характерним є наявність індивідуального стилю. Від одного виду мистецтва до іншого інструментарій втілення думок варіюється. Схоже до особистого почерку такий стиль виділяється серед інших, до нього звикаєш і з часом починаєш відінакувати для себе засоби чи структури, що повторюються вгадуючи знайомий патерн. Хтось вправно працює серед нотних станів і нот, комусь вдається передавати свій творчий потенціал за допомогою слів. У моєму дослідженні я намагаюсь провести аналіз манери письма одного з найвидатніших американських письменників ХХ століття – Джерома Девіда Селінджера.

Разом з такими видатними письменниками і публіцистами як Курт Вонегут, Джон Апдайк, Ральф Еллісон, Філіп Рот, Вільям Барроуз, Дж. Селінджеру і його колегам вдалось окреслити тенденції тогочасної американської літератури, картину світу, змалювати покоління і таким чином внести свої імена в історію та поп-культуру. Кожен з перелічених діячів літератури заслуговує детального вивчення, надихає нові генерації письменників і з повагою читається літературознавцями по всьому світі. Феномен Девіда Джерома Селінджера полягає в загадковості, неординарності і його особистості, і його власного неповторного стилю.

Насамперед ім'я Дж.Селінджера є безумовно серед тих, чия творчість вплинула на популярну культуру не лише Сполучених Штатів. Протягом вже більше, ніж 10 років після смерті автора про нього досі знімають фільми, посилаються на його твори, а перелік небачених до того оповідань і романів має вийти у світ за заповітом автора.

Основним з ключових інструментів, яким автор чудово володіє є діалог. Так, для прикладу, книга Селінджера «Френні і Зуї» значною мірою спирається на використання такого діалогу, щоб зрозуміти спосіб взаємодії персонажа Френні з іншими. З її розмови зі своїм хлопцем Лейном зрозуміло, що вона переживає зміни, якими він шокований. Однак без діалогу читач не знав би, що Френні змінюється як особистість. Дивні вчинки Френні починаються тоді, коли вона діє надзвичайно розсіяно у розмові зі своїм хлопцем. Він розповідає їй про чудову роботу, яку він написав, а вона відповідає сухим тоном, "Чудово. Я б хотіла це почути". Лейн продовжує розмову про свою статтю, і в середині дискусії Френні запитує: "Ти будеш їсти свої оливки, чи що [1, с. 12–13]?" Грубі та розсіяні коментарі Френні свідчать про те, що вона перебуває в дивному настрої, хоча аудиторія все ще не може бути впевнена, чому. Однак